

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Vodniškove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 286.

V Ljubljani, v petek 14. decembra 1894.

Letnik XXII.

Državni zbor.

Dunaj, 13. decembra.

Trgovske razmere s Španijo.

V današnji seji je baron Schwegel poročal o začasnem urejenju trgovskih razmer s Španijo. Vladna predloga vsprejela se je nepremenjena v drugem in tretjem branju.

Potem je zbor vsprejel še neko predlogo, ki se tiče urejenja razmer pri rudarski bratovski skladnici v Příbramu in nadaljevala se podrobna debata

o kazenskem zakonu.

Pri § 63 je predlagal poslanec Nitsche, da naj bi se ne kaznoval tisti, ki pri tatvini, goljufiji, poneverjanju in prikrivanju tatov povrne škodo, predno je stvar naznanjena sodišču. Taka določba je v cesarja Franca zakoniku in je torej veljala 91 let, kar je gotovo dokaz, da je dobra. Kazenski zakon mora biti ne le pravičen, temveč tudi človekoljuben.

Dr. Slama in poročevalec dr. Kopp sta odločno proti temu dostavku, ker bi bil le v korist bogatim, ki lahko škodo povrnejo in bi bili torej na boljem pred tistimi, ki iz potrebe kaj poneverijo ali ukrade, pa zaradi svojega uboštva škode poravnati ne more. Nitschev dostavek se je odklonil s 117 proti 24 glasom.

Precej dolga debata se je vnela o paragrafih, ki govorijo o zastaranju. Poročevalec dr. Kopp je opozoril, da vlada predlaga, da bi kazni zastarela tudi za obsojene, ne pa le za tiste, ki še niso bili obsojeni, ako jih v določenem času ni bilo moči dobiti. Odsek je bil tega mnenja, da je za neobsojene zastaranje opravičeno le zaradi tega, ker čez dalje časa bi bilo težko najti dokaze za krivdo, pa tudi bi zatoženec večkrat več ne mogel dobiti dokazov

za nekrivdo. Zaradi tega pa za obsojene zastaranje veljati ne more.

Mladočeha dr. Pacak in dr. Slama sta za zastaranje pri obsojencih, ker so se lahko v teku časa poboljšali. Zbornica je pa vsprejela dotične predloge po odsekovem predlogu.

Nadaljni paragrafi do 83 so se nespremenjeni vsprejeli.

Interpelacija.

Ko je zbor še rešil predlogo o aktivnih plačah uradnikov za pregled zemljiškodavnega katastra in potrdil volitev Peitlerjevo in Tscherniggovo je stavil neko interpelacijo Gessman ozirajoč se na novico v dunajskih listih, da prevzame neka nova delniška družba vodstvo dunajske tramvajske družbe. Ta družba bode izgradila vse tramvajske proge in vožnjo oskrbovala. Interpelant bi rad videl, da se odstranijo nerednosti pri tej družbi, ki se tičejo osebja in da vlada kaj stori v tej stvari. Zatorej je vprašal vlado, ko bi hotela osnovati neko državno instanco, ki bi razsojevala o razporih izvirajočih iz službenega razmerja pri podjetjih zavezanih, javno predlagati račune.

„Res carinthiacae“.

Delovanje slovenskih društev na Koroškem, katere neustrašeno in neumorno delajo na to, da bi s temeljitim in zdravim poukom izobrazili slovenskega kmeta, je našim narodnim in verskim nasprotnikom bodéč trn v peti. Skušajo zato to évrsto delovanje in gibanje naših slovenskih društev čim bolj omejiti in onemogočiti. Ni še tako dolgo od tega, kar je hotelo slavno c. kr. okrajno glavarstvo beljaško čisto onemogočiti zborovanja Ciril-Metodovih podružnic. Sedaj spomnilo pa se je c. kr. okr. glavarstvo

celovško nakrat plakatov, s katerimi koroško katol.-polit. in gospodarsko društvo vabi Slovence na svoje javne shode. Izdalo je namreč ta-le v res klasični slovenščini pisani odlok:

„26502/b.“

Častitemu načelnikstvu katoliškega-političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem v Celovcu.

Dopis 23. listopada 1894 se z tem na znanje vsame, da zavolo dovoljenja vabilnih plakat (sic!) tisti plakati se morajo prej priložiti na (sic!) okrajno glavarstvo (sic!) in se bodo smeli samo na istih krajih prilepiti kire (sic!) bodo izkazani in dovoljeni od občinskega predstojništva.

Celovec dne 27./11. 1894.

c. k. vladni svetovalec:

Frhr. Mac-Nevin l. r.“

Nasprotniki vedno trobijo, da koroški kmetje „nove“ slovenščine ne razumejo. Res je! Zakaj te „nove“ slovenščine, kakeršno kuje celovško okrajno glavarstvo z nekaterimi drugimi uradi vred, naš kmet ne bo umel.

O stvari sami pripomni „Mir“, da je opozorila uradna „Celovečanka“ št. 176. od 4. velikega srpana 1894 na neko razsodbo najvišjega sodišča, vsled katere se smejo volilni plakati prilepati le z dovoljenjem oblastnije za javno varnost. Če pa naše katoliško-politično društvo svoje shode s plakati naznanja, to vendar niso nobeni volilni plakati; če je torej „Celovečanka“ razsodbo prav umela in prav citirala, potem naši plakati niso navezani na tisto razsodbo, ker niso volilni plakati. Da bi pa bolj varno šlo, je politično društvo vendar začelo take plakate predlagati c. kr. okrajnim glavarstvom. Ali c. kr. okrajno glavarstvo v Celovcu s tem še ni zadovoljno ter je dostavilo društvenemu odboru navedeni odlok, ki

LISTEK

Moje ječe.

Spisal Silvijo Pellico, prevel —a—.

LXXXIV.

Trikrat prišli so z Dunaja veliki gospodje pregledovat naše ječe, da so se zagotovili, da se ne zlorabi disciplina. Prvi bil je baron Münch. Smilili smo se mu, da imamo tako malo svetlobe; rekel je, da bo prosil, da se nam podaljšajo dnevi s tem, da se zvečer obesi za par ur svetilnica pred linico. Ta je nas obiskal l. 1825. Leto dni izpolnjevali so njegovo naredbo. In tako smo mogli videti pri tej grobnej svetlobi vsaj stene in ni nam bilo treba sprehajajočim se butati z glavami ob nje.

Drugi prišel je nas obiskat baron Vogel. Nasel me je zelo bolnega in ko je slišal, da se mi ni upal zdravnik zapisati kave, ker je kava „potrata“, ako je prav mislil, da bi mi dobro dela, govoril je za me besedo in kava je bila dovoljena.

Tretji nas je prišel obiskat ne vem vže kateri gospod z dvora, mož 50—60 let, ki nam je kazal z vedenjem in besedami najsrčnejše sočutje. Storit za nas ničesar ni mogel, a sladki izraz njegove dobrohotnosti bil je dobrota za nas in bili smo mu hvaležni.

Oh, kako si zeli jetnik, videti bitja svoje vrste! krščanska vera, ki je tako bogata človekoljubja, ni pozabila našeti mej deli usmiljenja obiskovanja jetnikov. Pogled ljudi, koje boli tvoja nesreča, ako ti prav ne morejo pomagati vspešno, ima nekaj sladkega za te.

Mogoče je, da popolna osamljenost dobro vpliva na poboljšanje nekaterih src; a jaz mislim, da bi koristila v obče mnogo več, ako bi se ne tirala do skrajnosti, ako bi se včasih malo prekinilo z dotiko z ljudmi. Jaz vsaj sem tak. Ako ne vidim ljudi, osredotočim na malo število njih in ne ljubim ostalih; ako pa jih vidim več, ako prav ne mnogih, pa vender nekoliko, ljubim z občutkom vesoljno človeštvo.

Stokrat in stokrat sem se našel, da je moje srce ljubilo prav malo ljudi in se srdilo na druge tako, da sem se tega prestrašil. Potem sem šel k oknu, želeč videti kak nov obraz in čutil sem se srečnega, ako ni straža hodila preveč ob zidu, ako je bila toliko proč, da sem jo mogel videti; ako je dvignila glavo, kadar sem zakašljal; ako je bila dobrega obraza. Kadar pa se mi je zdelo, da sem našel na njej znake sočutja, bilo mi je srce, kakor bi bil neznani oni vojak najboljši prijatelj. Ako se je oddalil, čakal sem z zaljubljenčevo nestrpnostjo, kedaj se bo povrnil in ako je vračaje se me gledal, veselil sem se, kakor bi mi bil storil Bog vé kaj. Ako ni več hodil tako, da

bi ga bil mogel videti, bil sem potr, kakor človek ki ljubi in spozna, da oni drugi ne mara zanj.

LXXXV.

V sosednji ječi, kjer je bil prej Oroboni, bila sta sedaj Marko Fortini in gospod Anton Villa. Poslednji prej močan kot Herkul, je prvo leto zelo stradal, ko pa je imel obilnejšo hrano, je ni mogel prebavati. Dolgo časa je hiral in se le potem, ko je bil skoro vže pri koncu, dosegel je venderle, da so ga deli v bolj zračno ječo. Grozni zrak ozkega groba mu je brez dvoma jako škodoval, kakor tudi vsem drugim. A zdravilo, katero je zahteval ni zadostovalo. V onej velikej sobi je še nekaj mesecev živel, večkrat bljuval kri, potem pa umrl.

Stregel mu je sojetnik Fortini in tudi opat Pavlovič, ki je hitro prišel z Dunaja, ko je zvedel da je bolan.

Ako prav nisem bil z njim v tako tesnej zvezi kot z Orobonijem, me je vender njegova smrt zelo žalostila. Vedel sem, kako srčno so ga ljubili stariši, kako nevesta! Njemu se je moralo bolj zavidati, nego ga obžalovati, a oni, ki so ga preživeli? . . .

On mi je bil tudi sosed pod svinčenicami, Tremarello mi je bil prinesel nekaj stihov njegovih, njemu je bil nesel nekoliko mojih. Včasih vel je iz njegovih stihov globok občutek.

3/4 6 8 M. M.

pravi, da se smeje plakati prilepati le na tistih krajih, katere za to določi in odkaže dotično občinsko predstojništvo. To je res čisto novo, in če nam je dotično občinsko predstojništvo neprijazno, potem bo naše plakate sploh prepovedalo ali pa jim odkazalo taka mesta, kjer svojega namena doseči ne morejo. — Najlepše pri vsi stvari pa je, da je okrajno glavarstvo beljaško izdalo povsem drugačen ukaz, ki ima veliko prednost pred celovškimi odloki tudi v tem, da je pisan v lepi in pravilni slovenščini. Glasi se:

„Št. 24204.

Gospodu podpredsedniku „katoliško-političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem“ v Celovcu.

C. kr. okrajno glavarstvo dovoli vsled naznanila častitega društva od 8. t. m. in v smislu § 3. zakona z dne 15. novembra 1857. l., št. 135 drž. zak. o zbornem pravu, da se bode vršil javen shod dne 14. oktobra t. l. popoldne ob 1/4. uri v prostorih gostilne „pri Butarju“ v Dolinčicah v slučaju ugodnega vremena tudi na prostem pod milim nebom.

C. kr. okr. glavarstvo tudi dovoli vsled prošnje častitega društva in v smislu § 23. tiskovnega zakona z dne 17. decembra 1862. l., št. 6. drž. zak. za l. 1862. prilepenje vabilnih plakatov na javnih mestih v Rožeku, rožeški okolici, Dolinčicah in St. Jakobu.

V Beljaku, dne 10. oktobra 1894.

Za c. kr. okr. glavarja:

Dr. Klebl l. r.

Mislili bi, da povsod veljajo jedne in iste postave, pa na Koroškem smo morali že toliko- in tolikokrat skusiti, da ni tako, da se v enem okraju postopa proti nam tako, v drugem pa čisto nasprotno! Tudi ta najnovejši slučaj gledé nedolžnih lepakov, ali po Mac Nevinovem „plakat“, nam to z nova dokazuje. Upamo pa, da se po pritožbi slavnega odbora katoliško-političnega in gospodarskega društva vsa stvar kmalu pojasni! —m—

Iz sabora hrvatskega. — Stranka prava.

Iz Zagreba, 9. decembra.

Hrvatski sabor nadaljuje svoje delovanje prav zložno. Sednice so redke, saj so pa tudi že skoraj nepotrebne, ker se vse, kar se razpravi v odborovih sednicah, odobruje brez posebnih težav. Le včasih opozicija vladi kaj oponese, ali to se vse tako mirno opravi, kakor da se takšni predlogi današnje vlade niti ne tičejo. Tako je tudi interpelacija dr. Franka, katero je 20. novembra v saboru stavil, brez vsakih posledic vsprejeta, pa bode pozabljena tako, kakor vse druge, na katere vlada niti ne odgovarja. Dr. Frank je interpeliral namreč vladu radi porabe mažarskega in nemškega jezika pri zajedniških uradih na Hrvatskem, kar po jasnih postavah ne bi smelo biti. Lepo je razjasnil svojo interpelacijo ter slednjič zahteval, da sklene sabor, da se vsi činovniki pri železnicah prisilijo, da se nauče v enem letu hrvatskega jezika,

Zdelo se mi je, da sem ga po smrti ljubil bolj, kot v življenju, ker so mi pravili stražniki, kako silno da je trpel. Revez se ni mogel udati v smrt, ako je bil prav zelo veren. V polnej meri občutil je grozo silnega tega koraka, zahvaljeval je Boga in v solzah vpil k njemu: »Ne morem vravnati svoje volje po tvoji in vender bi jo tako rad vravnal; stori v meni ta čudež!«

On ni imel poguma Orobonijevega, a posnemal ga je, zatrjeva, da odpušča svojim sovražnikom.

Koncem onega leta (1826.) slišali smo nekega večera na hodniku hojo koja se pa je zadušiti hotela. Naša ušesa bila so se privadila, razločevati sto in sto vrst ropotov. Odprle so se neke duri, spoznala sva, da so bile one, kjer je bil odvetnik Solera. Odpro se druge: te so Fortinijeve. Mej nekaterimi glasovi spoznali smo oni policijskega vodje. Kaj bo? Preiskava o tako poznej uri? Zakaj pa?

A kmalu bili so zopet na hodniku. Čuj mili glas drazega mi Fortinija: »Oh, revež! oprostite, pozabil sem zvezek brevirja.«

In hitro je tekel nazaj po oni zvezek, potem pa je zopet hitel za onimi. Vrata na stopnjicah so se odprla slišali smo njihove stopin do tla; umela sva, da sta ona dva srečna zadobila pomiloščenje in ako je nama prav bilo žal, da nisva mogla iti za njima, sva se vender le veselila njunega pomiloščenja. (Dalje sledi.)

oni pri poštah pa v treh mesecih, drugače naj se odstranijo in z drugimi nadomestijo, ki znajo hrvatski. Kaj mislite, da je sabor o tej interpelaciji kaj razmišljal? Kaj še, tak pravičen in zakonit zahtev se zdi današnji saborski večini nepotreben, ker po njih mnenju se tako širi le nesporazumljenje z brati Mažari. Celo glasne izjave so se slišale proti tej interpelaciji in sicer iz ust vseučilišnega profesorja pravoslovca. Kakšne pojme imajo take vrste ljudje o pravu in pravici, more si vsakdo misliti, ali žalostno pa je vsekakor, če vseučilišni profesor hrvatskega vseučilišča javno zaniče pravice svojega naroda. Od takih zastopnikov naroda ni pričakovati odločnosti v vprašanjih, ki se tičejo obstanka narodnega. Je li čudno, da današnja vlada na take interpelacije nič več ne odgovarja? Saj jo na to nobeden ne sili, a ona najbolje izhaja, če molči, kajti na noben način ne bi mogla opravdati krivice, ki se godi na ta način narodu; a vsled molčanja ostane vse pri starem, sovražnik naš pa sporazumen z današnjimi našimi mogotci napreduje proti jasnej postavi na hrvatske zemlji. Zalostno ali resnično!

V sednici od 4. decembra sta stavljeni dve zakonski osnovi na dnevni red, namreč o varstvu nasadov z ameriško trto in pa o organizaciji graditeljske službe. Obe osnovi ste bili seveda brez velikih ugovorov sprejeti. Osnovo o varstvu nasadov z ameriški trtami je branil izvestitelj Jagić, ki se je mnogo trudil, da dokaže, kako potreben je tak zakon, ki varuje lastnino vinogradarja. Dobro mu je odvrnil opozicijski poslanec Jakčin, da so zato postavbe že poprej izdane, kar se tiče varstva posestva; bolje bi bilo, ko bi vlada poskrbela, da kmet dobi nasade po ceni in da se siromašnim pomore tudi z državno podporo, da si preporode svoje vinograde; to bi pomagalo več, nego vse take postavbe o varstvu nasadov. Našemu osiromašenemu narodu je treba v prvem redu gmotno pomoči, kar se do zdaj ni zgodilo v zdatnej meri, če tudi se mora priznati, da naša vlada primerno troši v tem pogledu, ali toliko vender ne, kolikor bi se moglo in moralo.

Potem so bili izvoljeni v odbor, kateremu je izročena v pretres nova osnova zakona o mestnem statutu, sledeči poslanci: Amruš, M. Kršnjavi, Nikolić, Rotter, dr. Spevec i veliki župan Kukuljević. Stranka prava se je izjavila, da se ona noče udeležiti volitve, ker je v principu proti novemu statutu, ki ga hoče vlada le zato uvesti, da dobi povsodi svojo večino. 7. decembra je bila v saboru volitev podpredsednika saborskega, 5. biležnikov in kvestorja. Tudi pri tej volitvi stranka prava ni sodelovala ter so bili od večine izvoljeni za prvega podpredsednika dosedanji dragi podpredsednik, mesto katerega se ima izbrati v treh tednih drugi. Pravijo, da je za to mesto že opredeljen poslanec dr. Spevec. Za biležnike so izvoljeni: Miljan, Majstorović, Lobnayer, Popović in Tomašić.

Stranka prava je imela 5. in 6. svoje konference, h katerim je prišlo mnogo privržencev od vseh stranij posebno iz Dalmacije in Istre. Bilo je treba stranki sami poravnati nekoliko nesporazumljenj, ki so se v zadnjem času pokazala, posebno od onega časa, odkar ima v stranki prvo besedo dr. Frank. Neki člani niso bili z njegovim vodstvom zadovoljni ter so se izjavili proti dr. Franku javno v „Pensiero Slavo“. Med drugimi privrženci stranke prava sta dr. Franku odločna protivnika poslanca dr. Bakarsić in Erazmo Barčić. Da se vzdrži v stranki sami sloga sklenilo se je, da se omenjena poslanca ne smatrata nič več za člane stranke prava, da se vodstvo pripusti še nadalje dr. Starčeviću, a dr. Franku pa, da se izreče za njegovo rodoljubno delovanje priznanje. Vsak pokret proti stranki samej, kakor tudi proti pojedinim članom se najstrože obsojuje. Po našem mnenju je za stranko izstop Barčića večji udarec, nego da zgubi vodstvo dr. Frank, in to radi tega, ker je omenjeni poslanec od vseh v tem klubu naj-intelektnejši in najbolj simpatičen ter ni bil nikdar tako ozkosrčen privrženec svoje stranke kakor večina njih, nego je imel bister pogled v vse dogodjaje ter jih ni presojeval po enem ter istem kalupu stranke prava. Z Barčićem izgubi stranka svojega najodličnejšega člana, a ne bode si ga mogla nadomestiti tako lahko s katerim drugim.

Politični pregled.

V Ljubljani, 14. decembra.

Sankcija cerkvenopolitičnih zakonov. „Linzer Volksblatt“ priznava, da bode sankcija cerkvenopolitičnih zakonov vplivala tudi na našo državno

polovico. Prva znamenja se že čutijo. S tem morajo računati vsi katoliški politiki v Avstriji. — Mi smo popolnoma istega mnenja z liškimi listom. Treba je na to se ozirati že pri volilni reformi in nikakor ne dopustiti, da bi se osnovala posebna delavska kurija, iz katere bi prišli sami socijalni demokratje v zbor. Novi volilci naj volijo v dosedanjih kurijah. Če se pomnoži število veri nasprotnih poslancev, je vsekako nevarnost, da se tudi v Avstriji za civilni zakon dobi večina, posebno če pride kaka bolj liberalna vlada. Zjedinjena levica, Koroninijevci, Mladočehi, nekaj nemških nacionalcev, pa tudi še morda nekaj Poljakov bi se dalo pridobiti za proticerkveno politiko.

Giolittijev dokumenti. Stvar se je pritrla tako daleč, da je bivši ministerski predsednik Giolitti izročil predsedstvu zbornice dokumente, kateri so bili na vladno povelje izmaknjeni pri rimski banki. Kdo pa vé, je li Giolitti izročil vse papirje, iz katerih bi se dala izvesti resnica. Najbrž ne! Ko so se hoteli ti papirji prečitati v zbornici, se je odločno uprl Crispi, češ, da ne gré stvari čitati, o katerih se ne vé, kakšne so. Menda se Crispi boji, da bi tudi sam ne bil kaj prizadet. Sedaj je posebna parlamentarna komisija izbrala te papirje in odločila, kateri se smejo prečitati. Najbrž se je skrbelo, da se resnica prikrije.

Armensko vprašanje. Anglija se jako zanima za armensko vprašanje. Obrnila se je v tem oziru do evropskih vlad s posebno noto. Prosila je baje Rusijo, naj bi se ruski konzul v Erzerumu udeležil preiskave. Rusija je pa to odklonila. Kakor kaže, se Rusija ne mara mešati v to zadevo. Pač pa Italija z vso odločnostjo podpira angleške korake. Rusija tukaj najbrž čaka, če se bode gibanje nadaljevalo. V tem slučaju se bode pač vmešala, kar že to kaže, da je pomnožila vojno na armenski meji. Če se ne posreči Turčiji stvari kako hitro vravnati, zna to armensko vprašanje zanje postati nevarno.

Glasba.

„Glasbena Matica“ je izdala in podarila svojim udom letos dva zvezka pesem. V prvem zvezku je **Sedem moških zborov**, uglasbil P. Hugolin Sattner. Cena: partitura s štirimi glasovi à 1 gl. 20 kr., posamezni glasovi à 10 kr. V drugem zvezku je „Ljubica“, mešan zbor. Besede spisal Josip Pagharuzzi-Krilan, uglasbil Anton Foerster, op. 44. Cena: partitura s štirimi glasovi à 80 kr., posamezni glasovi à 10 kr.

P. Hug. Sattner je znan kot razboren kritik. Njegove stvarne, tehtne ocene koncertnih točk „Glasb. Mat.“ so marsikatega prijatelja lepe glasbe iz dežele privabile v Ljubljano in ni mu bilo žal, kdor je prišel, kajti poplačan je bil obilno z dušnim vžitkom, katerega mu podaja „Glasb. M.“, stoječa na višku prave umetnosti. — G. Sattner pa se je skazal tudi vrlega skladatelja. Splošen značaj omenjenih sedem zborov je, da so ljubeznjivi, lahki, sem ter tje priprosti, pa povsod melodiozni. Harmonija je čista, jasna, stavek pravilen, vse teče gladko in jih bo mladina z veseljem popevala. — 1. zbor „Z jasni zvezde mi temuel“ (Besede S. Gregorčičeve) izraža ponavlja je isti motiv v vsej pesmi željo in prošnjo za dom nesrečni. — „Kakor nek daj“, čvetospev, (besede spisal Josephus), je ljubka, daljša, idilična skladba za 4 nežne glasove. 3. „Pogled v nedolžno oko“, čvetospev, (besede S. Gregorčičeve), je bolj melanholična skladba z nekaterimi imitacijami, in spominja poslušalca na mlada, nedolžna, zlata leta! 4. „Za dom med bojni grom“ (Besede S. Gregorčičeve) je krepka koračnica, ki se je med peveci že udomačila. Naj tudi nam unema ljubav do domovine! 5. „Zdravica“ (besede Ant. Dolinarjeve) bo prav prišla pri slovenskih napitnicah. 6. „Veseli zbor“ (besede Fr. Končan-ove) je primeren dijakom in telovadcem. 6. „Na planine“ (besede Fr. Cimperman-ove) naredi lep vtis: I. stavek je jasen kot zrak na planinah, II. stavek s solo baritonom (naj bi se pel nekoliko bolj po času) kaže srčno hrepenenje po planinah.

O Foersterjevi „Ljubici“, klasični, daljši skladbi ni treba veliko govoriti, ker je bila že ocenjena v „Slov.“ Omenimo le, da besede nimajo nič trivijalnega v sebi. Skladba mojstersko in živo-plastično kaže prizor, kako leži mlad mož na mrtvaškem odru (slišijo se v začetku počasni cerkveni akordi), kako ga hodijo ljudje kropit, kako potem jezične ženske (v kratkih notah „Saj sem rekla“) sodijo in obsodijo mlado, ranjkemu zaročeno, ljubo

in drago nevesto, zato, ker ni prišla rankega kropit — na zadnje pa strme zaslišijo, in ponavljajo žalostno vnet: „Počilo je, je sreča!“ Kakor sem čul, je g. Foerster le par ur potreboval za dolgo skladbo, katera ima stalno vrednost. B.

Naša pesem. Zložil dr. Iv. Ev. Krek. Slovensko katoliško delavsko društvo je prineslo v svojem „Glasniku“ na prvi strani pesem delavskega društva. Prijatelji društva so jej oskrbeli tudi melodijo. Pesem se bode živahno pela in želimo, da bi se zaradi lepe vsebine pa tudi dostojne, živahne melodije razširila med naše delavce, ter bi jim postala prava „narodna“ pesem. Odbor delavskega društva je v ta namen dal v kamen vtisniti beseda in napev. Prvo stran pa je okrasil društveni odbornik V. Petc z raznimi orodji delavskega stanja, med katere je prišla tudi tamburica. Kdor bi hotel prisvojiti si omenjeno „Našo pesem“ izvoli se obrniti do slov. kat. delavskega društva, katero mu bode rado doposlalo svojo skladbo, ki zasluži, da se razširi med narodom. — Cena partituri 20 kr., posameznim glasovom 5 kr.

Električna razsvetljava v Ljubljani.

Najvažnejši predmet, o katerem je v zadnji seji razpravljal mestni zbor, je gotovo električna razsvetljava.

Poročevalec g. ravnatelj Andr. Senekovič pravi v svojem poročilu, da je občinski svet (mestni zbor) sklenil dne 16. julija 1889, odpovedati tukajšnji plinarni družbi pogodbo glede oskrbovanja mesta s svetilnim plinom, katera pogodba je bila sklenjena dne 31. marca 1860. leta za dobo 35 let. Na podlagi tega sklepa je mestni magistrat z dopisom z dne 22. julija 1889. leta, št. 12.552, plinovi družbi poslal pravoveljavno odpoved, katero je plinova družba s svojim dopisom mestnemu magistratu z dne 12. oktobra leta 1889, ekshib. št. 17.704, vzela na znanje.

Po § 1. te pogodbe je plinova družba zavezana, razsvetljevati mesto s plinom za dobo 35 let, počenši z dnevom, ko je začela plinarna delovati. Ker je bilo mesto prvokrat s plinom razsvetljeno dne 19. novembra 1861. leta, poteče torej omenjena 35-letna doba dne 19. novembra 1896. leta. Do tega časa mora si mesto preskrbeti drugo razsvetljavo ali pa s plinovo družbo ponoviti pogodbo za drugo dobo. Ze tedaj, ko se je razgovarjalo o nameravani odpovedi omenjene pogodbe, se je poudarjalo, da bi utegnulo za mesto biti koristno, ko bi se zamenila plinova razsvetljava z električno. V seji občinskega sveta dne 27. novembra 1889. leta se je izvolil poseben odsek petih članov, da električno vprašanje proučava in svoječasno stavi primerne nasvete. Ta odsek se je resno lotil dela proti kopcu 1892., oziroma v začetku 1893. leta. Z dopisi z dne 24. januarja 1893 se je mestni magistrat obrnil do naslednjih tvrdk:

1. Siemens in Halske, Etablissement für elektrische Beleuchtung, na Dunaju;
2. Berliner Accumulatorenfabrik na Dunaju;
3. Allgemeine Electricitätsgesellschaft v Berlinu;
4. Ganz & Comp., tovarna za stroje v Budimpešti;
5. Fr. Fischer, inženjer na Dunaju;
6. Malignoni & Comp., inženjerji v Vidmu;
7. Plinova družba v Ljubljani, s pozivom, da se izreko, bi li hotele lotiti se projektov in proračunov za splošno električno razsvetljavo v Ljubljani ter je temu pozivu pridejal potrebne podatke in situacijske načrte.

Plinovo družbo pozvati, da se udeleži konkurence za električno razsvetljavo, je bilo treba vsled določila § 129. pogodbe, kjer se izrečno poudarja, da ima v slučaju, da pogodba neha in nastopi za daljše razsvetljevanje prosta konkurenca, plinova družba prednost pred drugimi konkurenti pri sicer enakih pogojih. Pozivu so blagovoljno ustregli ter so v prvem četrtletju 1893 doposlali generalne projekte: 1. Siemens in Halske na Dunaju; 2. Ganz in Comp. v Budimpešti, in 3. Fr. Fischer. Plinova družba je v svojem dopisu z dne 28. februarja leta 1893 mestnemu magistratu sicer tudi naznanila, da hoče natančneje proučiti vprašanje o električni razsvetljavi v Ljubljani, ako bi se jej informacije zdele ugodne, udeležiti se ožje konkurence ter potem vložiti svoj načrt do 1. dne julija 1893. Ker pa mestni magistrat do dne 1. julija leta 1893 in tudi pozneje od plinove družbe ni prejel nobenega projekta in sploh nobenega dopisa, jasno je, da se plinova družba ne meni več za konkurenco pri

navedbi električne razsvetljave, da se torej nanje ni treba več ozirati, vlic poprej omenjenega določila v § 129. pogodbe.

Tovarna Ganz & Comp. je meseca marca 1893. leta vložila kar štiri projekte, tri za uporabo vodne in deloma tudi parne sile in jednega samo za uporabo parne sile. O prvem projektu nasvetuje vodno silo Save pri Prašah, v drugem pri Medvodah, v tretjem pri Vikrečah, v četrtem projektu za parno napravo je pa projektovala centralo sredi mesta. Ako bi se za proizvodnjo električne energije potrebovalo le 400 konjskih sil, računa ta tvrdka splošne stroške projektu pri Prašah na 530.000, pri Medvodah na 450.000 in pri Vikrečah na 845.000 in pri parnem projektu na 310.000 gld. Gospod inženjer Fischer, ki je zastopal, kakor se je pozneje pokazalo svetovno znano tvrdko Schukert & Comp. v Norimberku, poslal je julija meseca 1893. l. svoj projekt, po katerem bi dobivali električne toke z vodno silo. G. Fischer je v tem projektu nasvetoval, da bi sklenila občina z delniško družbo Leykam-Josephthal posebno pogodbo, po kateri bi jej ta prepuščala po noči in deloma tudi po dnevu vodne sile v svojih tovarnah v Medvodah in Verjih. Ta projekt je bil bolj ali manj površno izdelan in električni odsek je takoj prišel do prepričanja, da bi nikakor ne mogel ugajati ta projekt, po katerem bi mestna občina niti lastnica ne bila one sile, katera proizvaja elektriko in bi bila gledé na čas in obsežnost uporabe popolnoma odvisna od imenovane delniške družbe. Tvrdka Halske & Comp. na Dunaju je poslala dva splošna projekta, jednega za parno napravo meseca junija 1893. l. in drugega za uporabo vodne sile pri Jami blizu Kranja pa meseca avgusta istega leta.

Ta tvrdka je tudi razsmotrliva vprašanje o uporabi vodne sile naše Ljubljance pri Fužinah, pri čemer je pa prišla prav do negativnega rezultata. Oba projekta sta izdelana za električno razsvetljavo, ki bi zadostovala za 5500 instaliranih ali 3500 istočasno svetlečih žarnic po 16 normalnih sveč ali njih ekvivalentu. Stroški so bili proračunjeni v projektu za parno silo okroglo na 300.000 gld., v projektu za vodno napravo pa brez vodnih stavb, torej samo v električnem delu na 255.000 gld., v vsem vkup pa površno cenjeno na 490.000 gld. (Dalje sledi.)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 14. decembra.

(† Župnik Matija Lavrič.) Iz Leskoveca se nam poroča: Dne 13. decembra ob 11. uri dopoldne je umrl g. Matija Lavrič, župnik na Studencu. Rajni je bil rojen leta 1847, posvečen leta 1871 ter bil mnogo let župnik na Studencu. Bil je vnet duhovnik, razumen gospodar, vzlasti vinogradnik, vnet za vsestranski napredek svojega naroda; tudi našemu listu je bil zvest naročnik in dopisnik. Preran je grob, kamor bodo prebalega pokojnika položili jutri ob 10. uri dopoldne. Naj v miru počiva!

(Goriški lahoni capljajo za tržaškimi v krivičnosti proti Slovencem.) Iz Gorice se nam poroča: Župan goriški dr. Venutti hoče lovorov venec deliti s tržaškim svojim tovarišem. Podal se je namreč tudi naš župan k prevz. knezu nadškofu ter se mu pritožil, da v laškem mestu kakor je Gorica oo. kapucini vedno slovensko propovedujejo v cerkvi; namignil je v svojem nagovoru, da mu to ni všeč, ter da bo njegova dolžnost proti temu odločno postopati v ime mestnega odbora. Prevz. knez nadškof pa so usiljenca župana na kratko, a z vso odločnostjo zavrnili, rekoč, da se, dokler bodo oni nadškof goriški, ne bode nihče vmešaval v njihovo duhovno pastirsko poslovanje. S tem je bil razgovor dovršen in župan je od nadškofa odšel z dolgim nosom in namesto lovorovega venca, o katerem je sanjal, dobil je šop — kopriv, katere naj si dene doma v okvir ter naj jih razstavi kot „kuriozum“ v mestni dvorani ad perpetuum memoriam svojega predrznega usiljevanja v cerkvene stvari.

(Kako se godi pomočnim učiteljem na tukajšnjem c. kr. učiteljskem.) Akoravno se je naš g. fin. minister pobahal, da ima do 200 milijonov gold. po državnih blagajnicah na razpolago, morajo vendar le pomočni učitelji na c. kr. ljubljanskem učiteljskem še sedaj ob koncu l. 1894 potrpežljivo čakati na par stotakov, katere so si z dne 15. julija v preteklem šolskem letom trdo prislužili. — Kdo je temu kriv? — Slavno c. kr. naučno ministerstvo prosimo, naj dotičnega gospoda pri deželni vladi kranjski malo podreza, da vsaj gg. pomočni učitelji

poprej dobe svojo remuneracijo, preden se c. kr. uradnikom sploh plača zviša, sicer se lahko na nje pozabi.

(V deželni šolski svet) je izvolil mestni zbor ljubljanski za bodočih šest let zopet gospoda viteza Bleiweisa Trsteniškega.

(Osebnosti.) Davkar L. Petsche v Velikih Laščah premeščen je v Cerknico, davkarski kontrolor D. Dereani kot tak v Metliko.

(Slovensko gledališče.) Sinoči se je ponavljala gluma „Velikomestni zrak“. Kakor navadno pri dramah je bilo tudi večer gledališče prazno. In ker torej v auditoriju ni bilo veliko šuma, smo tembolj lahko opazovali, kako se vedno naše dame kramljajo blaženo nemščino. — Pri takem posetu tudi mi veselja nimamo, da bi obširneje poročali o predstavi sami, toliko samo rečemo, da slov. občinstvo ne zasluži takega izbornega igranja, dokler ne bode odškodovalo igralcev s primernim posetom predstav. In zraven tega ni še pač želeli, da bi govorilo tudi občinstvo slovenski. Mislimo, da ne zahtevamo preveč!

(Porotne sodbe) se bodo vršile v l. 1895 in sicer v Ljubljani, prve 25. februarja, druge 27. maja, tretje 26. avgusta in četrta 25. novembra; v Novem mestu: prve 18. februarja, druge 13. maja, tretje 5. avgusta in četrte 18. novembra.

(Iz Budanj, 13. decembra.) Prvi adventni teden obhajali smo tukaj pod spretnim vodstvom misijonarjev sv. Vincencija Pavlanskega, čč. gg. Karola Heidrich, Alojzija Pogorele in Mihe Klaučnik sveti misijon, katerega so se v vzornem redu in z veliko vnetostjo udeleževali ne le vsi farani brez izjeme, ampak tudi sosedni duhovnjani v tolikem številu, da je bilo do tisoč obhajancev v domači cerkvi. Kakor pa je bila udeležba in vnetost vsesplošna, tako je tudi vsesplošna zahvalnost, ki plamti v srcu vseh udeležencev do duhovnih dobrotnikov, požrtvovalnih gg. misijonarjev, katerim se usojata podpisana ta čut v imenu vseh faranov in občanov javno in slovesno izraziti, želeč in proseč jim stotero božje plačilo za njihov tukajšnji trud in napor. — Janko Skvarča, župnik. — Josip Ferjančič, župan.

(Iz tržaške škofije.) Za župnika stolne cerkve sv. Justa v Trstu je imenovan preč. gosp. kanonik Peter Martelanec. — Novomašnik gosp. Val. Klinar gre kot kapelan v Muščenice, g. Anton Petelin je prestavljen iz Tomaja kot kapelan v Klanec, g. Jos. Stržinar v Lokve, ker je ondtni kapelan g. A. Martinič vpokojen.

(Iz poreške škofije.) Č. g. Emanuel Pahovič, župnik v Karoibi je imenovan prosinodalnim izpraševalcem za župnijske izpite. — Razpisani sta po dolgem prestanku župniji Plomin in Ližnjan. — Župni upravitelj v Premanturi poleg Pulja napravil je nedavno župnijski izpit.

(Za slovensko-nemško gimnazijo v Celju.) Občinski odbor Ljubnica-Stenice pri Vitanju je v seji 11. decembra t. l. soglasno sklenil prošnjo na državni zbor za slovensko-nemški gimnazij v Celju. Prošnja se je izročila g. Mihi Vošnjaku.

(Ljudska šola v Vitanju) je morala prenehati, ker premnogo otrok boleha za ošpički.

(Novo poštno in brzojavno poslopje.) Tekom tega meseca prične se podiranje nekdanj Luckmanove hiše v Slonovi ulici, na pomlad pa s polaganjem temelja ter zidanjem tega novega uradnega poslopja, ki bode mestu v olepšavo in korist.

(Davica) pojavila se je zadnje dni mej šolsko mladino v vaseh Ziberše in Rovte, v logaškem okraju. Da se bolezen ne razširi se je v sanitarnem oziru vse potrebno ukrenilo.

(Iz Prage) 9. decembra: V češki akademiji cesarja Franca Jožefa so odkrili v nedeljo podobo svojega zaščitnika. Cesar jo je daroval sam, in izdelal jo je prav krasno g. Ženišek. Vladar tu stoji v plašču, z desnico kaže na ustavno listino, poleg katere se nahaja češka krona. — Za kandidata v deželni zbor so si izvolili volilci skupine Klatove-Domažlice gosp. dvornega svetnika in profesorja dr. Rando. ter ga vprašali, ali sprejme kandidacijo ali ne. Poprej je bil poslancem pokojni dr. Sedláček. — Prelata dr. Klemena Borovy-ja je zadel mrtvud. Poprej je še govoril v akademiji o hrvaškem duhovniku dr. Račkem, na potu domov je že čutil začetek bolezni. Morda krega še bojevnika za sveto stvar. — Posebna nesreča se je prigodila v Holešovicah. Kjer se križate Rudolfska in Zatiška ulica padli so na istem kraju trije ljudje in se zelo pobili. Se-le tretja nesreča, zdravnika dr. Fährich-a, je pripomogla, da so posuli gladko ulico s peskom.

To je že več kot zanikrnost. — Praga ima tudi svoj starodaven primatorski voz, ki je pa počival v občinski shrambi za vozove. Sedaj ga bodo popravili in v narodopisni razstavi izpostavili. Vprašanje je, bode li se v njem vozil praški župan.

(Glas izmej občinstva.) Piše se nam: Mestni voznik, ki pobira po hišah pepel, ima razvado pobirati ga opoldne mesto zjutraj zgođaj. Ker to ravnanje občinstvo pri pasaži močno moti in prouzroča nesnago na životu in obleki, naj bi mestni komisarijat ta nedostatek odpravil.

(Na smrt obsojena) je bila 10. t. m. pri potnem sodišču v Celju 33letna delavka Marija Kaiser iz Pobrež zaradi detomora.

Društva.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda na Vrhniki.) Vabilo k veselici, prirejeni po ženski in moški podružnici sv. Cirila in Metoda na Vrhniki v korist družbe sv. Cirila in Metoda s prijaznim sodelovanjem gospodične Emilije Golobove in slavnega kvarteta „Ilirija“ iz Ljubljane v nedeljo dne 16. decembra t. l. v dvorani vrhniške čitalnice. — Vspored: 1. Dr. Ipavc: „Ilirija oživljena“, poje „Ilirija“. 2. Slavnostni govor v. g. Luke Smolnikarja. 3. Nedvčd: „Božica“, poje „Ilirija“. 4. Schubert: „Es-dur Impromptu“, igra na klavirju gospodična E. Golobova. 5. Klaič: „Svračanje“, poje „Ilirija“. 6. S. Gregorčič: „Naš čolnec otmimo!“, deklamuje g. Josip Miselj. 7. Abt: „Stanovička“, poje „Ilirija“. 8. „V Ljubljano jo dajmo!“ Veseligrada v treh dejanjih. 9. Zabavni del. — Začetek ob 7. uri zvečer. — Vstopnina udom družbe sv. Cirila in Metoda 30 kr., neudom 50 kr.

Telegrami.

Dunaj, 14. decembra. Zbornico poslancev razpravlja o budgetnem provizoriju. Mladočeh Kramar govori napadajoč ministra notranjih stvari in češkega namestnika o izjemnem stanju, ki se še vedno ni odpravilo. Govornik kritikuje dosedanje akcije glede volilne reforme in graja odsek, da v pododsek ni izvolil nikogar izmej opozicije. On v imenu stranke odklanja budget. Vahnjanin pa izjavlja v imenu Rusinov, da bodo še nadalje podpirali vladni gospodarski program.

Dunaj, 14. decembra. Finančni minister je odredil, da se še nadalje počaka z izterjenjem državnega brezobrestnega posojila, dovoljenega raznim krajem na Češkem v letih 1871, 1872, 1873 in 1883.

Belgrad, 14. decembra. Zatoženec Rajko Tajsić pravi, da nobenega Karadjordjevića ne pozna. S Čebincem je občeval v trgovskih zadevah. Na kak prevrat še nikdar mislil ni.

Berolin, 14. decembra. Komisija za državnozborski poslovni red je odklonila kazensko postopanje proti Liebknechtu z 9 proti 4 glasom.

Rim, 14. decembra. Poročevalec Cibrario je prečital poročilo komisije petih članov. Dotični dokumenti so razvrščeni v šestih mapah. Komisija priporoča, da se pisma, ki so popolno zasebnega značaja, in tista, ki nimajo nobene zveze s politiko, vrnejo interresentom. Drugi papirji naj se objavijo, izimši pisma že umrlih senatorjev in politikov. Zbornica je pritrdila predlogu komisije.

Pariz, 14. decembra. Zbornica je dovolila 20.000 frankov za pogreb umrlega svojega predsednika.

Bern, 14. decembra. Zvezni zbor je izvolil za leto 1895 Zempa iz Luzerna za zveznega predsednika, Lechenala iz Genfa pa za podpredsednika. Prvi pripada katoliški, drugi radikalni stranki. Zemp je prvi zvezni predsednik iz katoliške stranke.

London, 14. decembra. Anglija, Nemčija in Italija so se baje izrekle, da se po prej ne more storiti noben korak zaradi grozovitostij v Armeniji, da se Anglija in Rusija o tem sporazumeta. Imenovane države jo bodo rade podpirale.

Shanghai, 13. decembra. 25.000 Japoncev se je izkrcalo v Shan-Hajk-Vanu in bodo prodirali proti Pekingju. Na Koreji so Japonci otepli upornike in dva njiju vodje ubili.

Listnica vredništva:

Gosp. pušč. pod B.: Lepa hvala za poslane zanimive podatke. Pridejo kmalu na vrsto.

Umrli so:

12. decembra. Rajko Brinskele, sluga sin, 3 mesece, Streliške ulice 11, jetika.

13. decembra. Marija Bambiš, gostija, 47 let, Strari trg št. 20, enteritis.

V bolnišnici:

10. decembra. Janez Leban, kramarjev sin, 1 dan, oslavljenje.

Tuji.

12. decembra.

Pri **Slonu**: Weislein, Jebinger z Dunaja. — Salom in Candelini iz Trsta. — dr. Srebre iz Brežic. — Wakonig iz Litije. — dr. Schmidinger iz Kamnika. — Maly, dr. Jagodič iz Tržiča. — Scheidegger iz Burgdorf-a.

Pri **Maliču**: Netzel, Königstein, Orozlany, Eisler, Feilhuber, Grünhut, Holzer z Dunaja. — Fürst iz Budimpešte. — Kohn iz Prage. — Radl iz Trsta.

Pri **Juznem kotodvoru**: Podbevšek z Reke. — Ortolani iz Trsta. — Werner z Dunaja. — dr. Pfefferer iz Mokronoga.

Pri **avstrijskem caru**: Krzyzanowsky iz Pulja. — Zavodnik iz Žužemberka.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mil.
	opazovanja	barometra v mm	toplomera po Celziju		
7. u. jut.	744-6	-11.0	sl. sever	megla	
13. u. pop.	745-9	-4.0	sl. svzh.	jasno	0.00
9. u. zveč.	743-3	-7.6	"	jasno	
Srednja temperatura -7.9°, za 6-6° pod normalom.					

Stanarinske knjižice

za stranke z uradno potrjenimi določbami hišnega reda v slovenskem in nemškem jeziku, z razpredelbo za vplačevanje stanarine, vodovodne in mestne doklade, dobé se komad po 15 kr., 10 komadov vkup 1 gld. v

Katol. Tiskarni v Ljubljani.

Primerno družinsko ali prijateljsko božično ali novoletno darilo je

mej dobrimi stvarmi najboljša:

kemično čisti higijenični

Kranjski liker

iz planinskih zelišč

J. Klauer-ja,

trgovca „pri voglu“ v Ljubljani, Pred škofijo.

Isti, specialiteta prve vrste,

je nedosežen glede dobrote in vpliva blagodejno na prebavne organe ter oživljajoč. Ne smelo bi ga pogrešati nobeno gospodinjstvo.

Dobiva se pri izdelovalatelju **J. Klauer-ju**, trgovcu „pri voglu“, v vseh boljših specializiranih in trgovinah z jestvinami (delikatesami), kakor tudi v kavarnah.

616 23-8

Samo **32 kr.** stane

1 liter izvrstnega vina. in

samo **24 kr.** stane

1 liter dobrega močnega vina,

belaga ali črnega, potem specialne vrste kakor dolenski cvet, zelenika, t-ranee, prosekar itd. prav po ceni, samo v

Kranjski vinarni v Ljubljani

Slonove ulice št. 52.

Za pristnost se jamči s 1000 gld.

Podrobni ceniki na razpolago. 635 3-1

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, V.

Protinski cvet

ali

cvet zoper trganje.

Steklenica 50 kr., 12 steklenic 4 gld. 50 kr.

Odločno najboljšo mazilo zoper trganje po udih, bolečine v rokah, nogah, v križu ter v živcih, otrpnele ude in kite itd.

Dobiva se pri 566 7

Ubaldu pl. Trnkóczyju

lekarnarju v Ljubljani.

Pošilja se z obratno pošto.

Lekarna Trnkóczy v Gradcu.

Olepšave za božično drevesce.

Franc Karol BISENIUS

sedaj na Dunaju, I., Singerstrasse 11, Mezzanin.

Telefon 4929. 615 3-3

Najnižje tovarniške cene na debelo.

Briljantni mah za božično drevesce, patentovan, karton po 30 kr.

Velečastno se lesketajoči angeljski zvončki po 10 kr.

Velikanska novost! Žareče in kristalne kroglice in jajca po 12 kr. in dražje.

Ljubeznjivi Jezuški po 22 kr.

Čudovito se sukajoče kroglice po 3 kr., plodovi po 10 kr., orehi po 6 kr., jajca po 10 kr. in dražje, popolnoma obvitli s srebrnimi nitkami.

Mišni fantazijski obeski v jako lepo spreminjajočih se barvah. Narejeni so tako, da jih otroci ne poškodujejo.

Novovrstne odsvitajoče olepšave kakor angelji in zvezde za vrh drevesca komad po 8 kr. in dražje. Plastični plavajoči božični angelji po 15 kr. in dražje.

Ceniki tisočerihi lepih in najnovejših olepšav za božično drevesce zastoj.

Nikjer nimam podružnice.

Dunajska borza.

Dne 14. decembra.		
Skupni državni dolg v notah	100 gld.	— kr.
Skupni državni dolg v srebru	100	—
Avstrijska zlata renta 4%	124	20
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	99	80
Ogerska zlata renta 4%	123	65
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	98	05
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1043	—
Kreditne delnice, 160 gld.	396	80
London vista	124	30
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	60	92 1/2
20 mark	12	18
20 frankov (napoleonor)	9	88
Italijanski bankovci	46	50
C. kr. cekini	5	87

Dne 13. decembra.		
4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	150 gld.	— kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	163	—
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	196	—
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	98	50
Tisne srečke 4%, 100 gld.	142	70
Dunavske vravnave srečke 5%	132	75
Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	106	50
Posojilo goriškega mesta	111	25
4% kranjsko deželno posojilo	67	—
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98	60
Prioritetne obveznice državne železnice	223	—
" " južne železnice 3%	165	90
" " južne železnice 5%	130	—
" " dolenskih železnice 4%	98	50

Kreditne srečke, 100 gld.	199 gld.	25 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	147	—
Avstrijske rubežne križa srečke, 10 gld.	17	80
Rudolfove srečke, 10 gld.	23	50
Salmove srečke, 40 gld.	70	50
St. Genois srečke, 40 gld.	71	—
Waldsteinove srečke, 20 gld.	50	—
Ljubljanske srečke	25	75
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	179	50
Akcije Ferdinandove železn., 1000 gl. st. v.	3462	50
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	528	—
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	108	25
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	75	—
Montanska družba avstr. plan.	100	50
Trboveljska premožarska družba, 70 gld.	164	—
Papirnih rubljev 100	134	37 1/2

Nakup in prodaja

vsa vrsta državnih papirjev, srečk, denarjev itd.

Zavarovanje za izgube pri žrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka.

Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarniška delniška družba

„MERCU“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnili v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kurnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti.

naloženih glavnic.